

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 45 [295] ◆ Четвер, 12 березня 1992 року ◆

Ціна 30 коп.

100 ДНІВ ПРЕЗИДЕНТА

ЗУСТРІЧ Л. КРАВЧУКА З ПРЕДСТАВНИКАМИ УАПЦ

11 березня Президент України Леонід Кравчук зустрівся із керуючим справами патріархату Української автокефальної православної церкви (УАПЦ) митрополитом Антонієм та керуючим Івано-Франківською і Коломийською єпархією цієї церкви митрополитом Андрієм.

Церковні діла розповів про проблеми, які гальмують розвиток духовного релігійного життя православних християн у західних областях України, просячи сприяти у вирішенні питань, пов'язаних із створенням релігійного центру УАПЦ в м. Києві. Президент України Л. Кравчук уважно поставився до викладених прохань і дав відповідні доручення.

ЗА НОВИЙ СВІТОПОРЯДОК У ЄВРОПІ

10 березня у Брюсселі відбулася позачергова сесія Ради Північноатлантичного співробітництва (НАТО). В ній брали участь представники 35 держав, у тому числі міністр закордонних справ України Анатолій Зленко. На прохання уряду Таїланду і Казахстану Ізмі інтереси на форумі представляла Російська Федерація.

Міністри закордонних справ і представники країн НАТО, Східної Європи, трьох прибалтійських держав і країн Співдружності незалежних держав, відзначившись у прийнятті заяв, зібралися у Брюсселі, щоб

вжити виключення нових держав як партнерів у РПАС. Учасники форуму «сповістили рішчисті спільно діяти у напрямі нового міцного співробітництва в Європі через діалог, партнерство і співробітництво».

ЦЕМО ДО ТАРАСА

ПОНАД ЧОТИРИ ГОДИНИ ТРИВАВ ВЛАГОДИЯНИЙ ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ ВЕЧІР. ПРИСВЯЧЕНИЙ ПАМ'ЯТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ОРГАНІЗОВАНИЙ УКРАЇНСЬКОЮ АСОЦІАЦІЄЮ ТВОРЧОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ «СПІЛ КУЛЬТУРНИХ УКРАЇНСЬКОЮ ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЄЮ. Ми знову зустрілися на екрані з популярним артистом й кинематографом, побачили представників ділової та громадської організації нашої держави, які зобов'язалися за майбутнє української культури. Вона авчир міністр культури України Париса Корюньч. Усі кошти і пожертвування, зібрані в ході благодиногого вечора, будуть використані для реалізації Шевченківської меморіальної програми на його батьківщині — у Черкаській області.

ЗНОВУ ПРИ ВЛАДІ

Державну раду республіки сформувало військовоє нерівництво Грузії. Як повідомило агентство ІТАР—ТАРС, новий верховний орган влади матиме право звільняти демократи, в також здійснювати виконавчі функції. Головою Державної ради обрано Едуарда Шаварчадзе.

Цитата дня

«Питання про еступ республіки величезного Радянського Союзу до Міжнародного валютного фонду просувається безпрецедентними темпами, і вони можуть стати його повноправними членами у першій половині нинішнього року».

Директор-розпорядник МВФ
М. КАМДЕССО

Читайте в номері

8

«ПОВИТУХА» З КДБ

Агент КДБ Тамара Юхимова чекала на «справедливий вирок суду» і в розмові з кореспондентом не приховувала оптимізму і переможі. Ця була інтерв'ю перед зашморгом: після закінчення судового засідання Юхимову забили пов'язаною а торжественні намері.

14

20-ті: ВІДБУДОВА ЧОРНОМОРЬСЬКОГО ФЛОТУ

У

КАЗОМ Президента України як значний особистий вклад у будівництво області промисловості та соціальної сфери місто Києва, підприємств і стабільну роботу в умовах неурожаю до ринкових відносин лависово почався звичай «Заслужений будівельник України» гурту робітників та інженерно-технічних працівників орденов вшестерення провентно будівельної фірми «Кібітінвест».

ВИННІ СЕПАРАТИСТИ

Для обговорення ситуації в Придністров'ї до Москви відправилися глава румунського зовнішньополітичного відомства Настасе. Про це заявили на зустрічі з лідерами основних політичних партій Президент Ілієску. Він також наголосив, що «виступи події в Придністров'ї спровоковані сепаратистами і спрямовані проти лідисвни угод про Братерство і реінтеграцію між Молдовою та Румуном».

ГРОШІ БУДУТЬ

«Міжнародний валютний фонд надать країнам СМД, які стануть членами цієї організації, фінансову допомогу на суму близько чотирьох мільярдів доларів», — заявив міністр фінансів США Брайд. За його словами, кошти будуть виділені республікам протягом першого року їхнього членства в МВФ.

ВИВОДЯТЬ ВІЙСЬКА

19 березня розпочинається вивід військ з Латвії. Про це повідомив представник збройних сил СДД Мірнов. Він також сказав, що першою залишилась латвійську територію частину, розташовану в селіці Саласпіс.

У наступному

випуску

НА ОПЕРАЦІЮ

ВИХОДИТЬ «БЕРКУТ»

П

ОДОРЖАЧЛО палне з Молдови. Літр бензину нині коштує від 9 до 12 «кербанців». Різкий стрибок цін пов'язаний з подорожчанням нафтопродуктів, які Молдова імпортувала з Росії.

Олексій ЄВСІКОВ.

Василь ТУГЛУК,
парламентський корес-
пондент «Голосу Украї-
ни».

Інтерв'ю вела
Людмила
СТЕПАНЕНКО.

Товарна біржа для того, щоб торгувати товарами. І айд того, ян вона торгує, виробник має зворотиний імпульс — що потрібно, а що не потрібно. Таким чином забезпечується взаємодія,

си, які, що лежати. А де не важемакне і приватнопреса на людяне. А не о, не Кравчиноцій поліхоче, сам провад, Са, чд, які кралівин, і ми при-аля, і вер-елсе-е, на-го. Це про-

щоб започаткувати на вже нових засадах, новому грун-т. І не треба робити, а не кидатися то з однієї бік, то з іншої.

— Сьогодні наша економіка багата в тому, я її гутно називаю економікою Ропі, який держав. Ми знаємо те, що і самі можемо виробляти. Так воно вже вельо в колишньому Союзі: через одну пошту світу везли те, що могли прокувати на місці. Виходило, там треба структурно перебудувати економіку. Чи наш уряд працює над цим?

— Працює. Є відповідні програми, в тому числі програма конверсії. На Заході, якщо взяти в широкую площу структуру творів ринку, виходить з доцільності. Якщо десь не росте буряк, то ринком ніколи не дозволить його там вирощувати. Тому що цей буряк буде золотий і його ніхто не купить. Там ринком творить структуру. Була я у Німеччині на автозаводі, і запитав: сильний продукт забезпечує самовиробництво, тобто на місці? Сказали, що десь 40 відсотків. Інші комплектуючі — існують. У всьому світі. Са, то дещо менше купити, ніж виробляти самому. У нас же було децентралізоване поставання. Тепер воно зруй-

новане. І ніколи кажуть: як би у нас було само, як би було б краще, бо не потрібно було б віл до нього звертатися. Натуральне феодальне госпо-дарство. Якщо йти цим шляхом, то ніколи не втра-пимо до міжнародного розподілу праці, до світового ринку.

Тобто все має розвиватися паралельно. Коли почнеється приватизація, демонополізація, роздержалізація, прийдє справний ринок, воно створить доцільну структуру економіки. Скажімо, в Україні ніколи не перестануть вирощувати цукровий буряк. Тому що кращих умов ніде немає. І опіо будемо виробляти, і опіо продукт. Але хто в Україні бо не вирощувати в широкую масштаб, скажімо, рис? Краще його купити там, де він дешевше дається.

— Сьогодні у нас з'являється чимало бірк. Вони горять. Мемше товару — білі лапа цина, більше товару — менша. Тобто білий одяг, одяг того товару. Вони своє візьме за будь-якої його кількості. А це виробляло по-справжньому не зацікавлено, тільки в Україні вперше, продукції, обкладений податками з усіх боків.

— Біржа дав сигнал. От у Нью-Йорку — фондова біржа. Найбільша в світі. Там сидять група людей, коті пошукати до чого-то до дому про негаразд, і починаються, скажімо, в фінансовій, кредитній сфері.

Товари біржа для того, щоб торгувати товарами, і від того, як вона торгує, виробник має зворотний вплив — що потрібно, а що не потрібно. Таким чином зареєструється взаємодія.

У нас же біржа анкила як нова структура, в виробник залишається в межах старої структури. От воно і не можуть між собою співпрацювати. Зараз у нас всі кинулись у переробку. Вважають, що так можна стати багатим протягом одного дня. Началися книжко, Біржі потрібні, але за ними має стояти, могутні виробники. Треба його творити.

— І останні запитання, Леоніде Макаровичу. Сюди дає президента — і в'їзти, на які він обіцяється. Як же хотіли б заглянути на замість часу і узнати, якщо поставте Україну перед світом, чого в'їзти роки?

— Легко мріяти, коли життя не перебігає неспокійно. Це у нас іх адствалі. Для того, щоб мріяти, має бути переможений з то-го, чому ми ніхто не зазі. Катине на нашу незалежність. Мене найбільше неприємно, що хтось захоче ще раз спробувати свої сили і поборитися за повернення старих часів. Найбільше неприємно. Тому що ми зробили тільки перші кроки. Якщо відкинути цю тривогу, тоді можна мріяти. Хоча й важко. Наполео багато прикрого є в нашому житті.

Але все ж віро в те, що через п'ять років Україна буде багатію, жити люди будуть краще. Я не можу зараз сказати, що будуть всі інфраструктури збудовані, що а нас буде якась розкіш, але будуть люди жити пристойно. Буде у нас зроблено величезні кроки у напрямку перебудови всіх сфер нашого життя, будемо мати свої необхідні збройні сили. Не будемо ніколи ні на що чуже захищати, будемо мати розвинене сильне господарство, устремлену промисловість, будемо мати матеріальну основу для подальшого розвитку культури. Будемо державою великою, європейською. З якою будуть рухатися і в Європі, і у світі. В цьому — переконання.

Що мене неприємно? Непокоїть деформованість свідо-мість багатьох людей. Наведу приклад. Я слухав як-то Бєзінського, в якому він сказав такі слова: любі сьогодні подіялись постанови перед вибором — змерти чи приїждити до якоїсь держави, то більшість людей відповіла б, що ми змеремо. А я зараз чую такі слова, що мене просто ранить: для чого була незалежність, коли стало краще гірше? При-чому забувають, що життя стає гірше скрізь, в усьому колишньому Союзі. І мене це більше неприємно, але по-інше. Невже хтось думає, що раз незалежність сьогодні, то завтра варення самі пошукати до ротат? Таке ставлення до незалежності підтримувати ті сили, які втратили владу. Безвідповідно, даючі, демократично підтримувати. Не незалежність України на швидше підняття життєвий рівень, ніж будь-якої реанімований Союз.

Та народ не дозволяє себе обдурити. Не було народу, який би прийшов до своєї держави, своєї незалежності легко, не долаючи опору старих сил. Подолемо й ми.

3 ПОШТИ

ЧІТКА ПОЗИЦІЯ

У цей танкий час ми усім потрібно згуртуватися, злитися за роум, чесно працювати, і я певен, що ми виберемося із скрути, в якій опинився наш Президент зявляючи позицію і спроби побудувати кращого життя в незалежній Україні. Народ його поіра і дивитися в майбутнє з надією і оптимізмом. На багачій землі народ не може жити бідою. І якщо ми згуртуємося, то з боюмо допомогти і таким Президентом, як Леонід Кравчук, ми обов'язково досягнемо мети. Це не підбадьливічі слова, є ала широго серця. Це апра в наш народ і нашого Президента!

Допоможи нам, Господи, ми заслужили на краще життя. Як встали і нолі і Ядро світлого дорозі до кращого майбутнього. До праці, брати мої!

О. ПАЛІСНІКО.
Івано-Франківськ.

ТО ХТО Ж НАЦІОНАЛІСТ?

З великим обуренням ми прочитали в газеті «Труд», як деякі керівні мурі Росії за-світлюють нішого Президента Леоніда Кравчука в націоналізм. Але ці слова стосуються швидше ішого Президента, котрий у нашоному виступі звертається тільки до росіян. Відома ж, що в конспіції ГРФСР промовець білш як 130 націоналістичні і нерозумні слова. Леонід Макарович у аступних зв'язках нає «народ України», і не каже «українці». То тільки в Єлцина в пошній розмові, в ішій не в разуюком. Ми обурені, що стаття в «Труді» хоч поосвятим наш народ-братів. Чесно ПЕТРО ОВРАШКО.

Знамяків.
Кіровоградської області.

ВИМАГАЄМО ПРИПИНИТИ НАПАДКИ!

Ми, провідніми Знамяківською, комуністичного діло Овеського залізничі, звертаємося до вас, Борисе Миколайовичу, до всього російського народу з наступною вимогою — припинити шовіністичні нападки на Президента незалежної України. Він обраний багаторічним народом України і викликає його волю. Леонід Кравчук відстоює інтереси всіх національностей, які проживають в Україні, бо всі мають однакові права. Ми впевнені, що моїм росіян, який проживає в Україні, не звертатиметься до вас, Борисе Миколайовичу. Ми турбує, що наш газети, радіо, телебачення, в іноді й

ЯК ОЦІНИЛИ ПРЕЗИДЕНТА

Сто днів тому народ обрав Леоніда Кравчука Президентом України. Як ставляться до нього нинішні?

На це та ішй запитання дає відповідь: телефонне опитування, проведене центром соціологічної інформації «Голосу України» 19—20 лютого.

КІМ ВИПРАВДОВЕ ВАШІ НАДІІ ЛЕОНІД КРАВЧУК ЯК ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ?

Так — 61,5 відсотка
Ні — 15,5 відсотка
Важко відповісти — 23 відсотки.

НАЗВІТЬ ЯКОСТІ, ЯКІ, НА ВАШУ ДУМКУ, ПРИТАМАННІ ПРЕЗИДЕНТУ? (Можна було назвати кілька якостей).

— демократичність — 39 відсотків
— вміння швидко орієнтуватися в складних ситуаціях — 39 відсотків
— рішучість — 19 відсотків
— ерудит — 17 відсотків
— почуття гумору — 17 відсотків.

КОМУ З ПЕРЕМІЖНИХ ПОЛІТИЧНИХ ЛІДЕРІВ ІШ СІМПАТИЗУЄТЕ? (Можна було назвати кілька відповідей).

Л. Кравчуку — 75 відсотків.
М. Мазирибу — 18,5 відсотка.
Б. Єльцину — 13 відсотків.
С. Шустаренку — 7 відсотків.
В. Фокіну — 4,5 відсотка.

• У опитуванні взяли участь: 39,5 відсотка чоловіків, 60,5 відсотка жінок. За віком: до 20 років — 8 відсотків, 20—30 років — 16,30—30 років — 20,40—40 років — 23,5, 40—50 років — 24,5, 50 і старші — 23 відсотки. За освітою: середньою вищою — 43,5 відсотка, середньою, середньою спеціальною — 52 відсотка, незакінченою середньою — 4,5 відсотки.

Ім'я ЛАНОВСЬКА.

Бірол

Трудитися не покладаючи рук

Незалежну, квітучу Україну можна створити тільки працюючи, працюючи і частіше роблячи, ані поїбати ті всі серцем. Я щиро бажаю їй добре, щоб всі люди у мірі і злагоді! Але треба ставити до праці і трудитися не покладаючи нім! Таким чином зводимо міцний економічний фундамент нашої незалежності. А наш Президент Леонід Кравчук — це людина, яка працює і працює, зриває політич, який організувати карод для побудови квітучої і незалежної держави.

В. СЛЕСАРЄВ.
Черкаси.

Флот належить Україні

Свояколюбці і підтримують позицію Президента Кравчука, міністра Морозова у справі розбудови Збройних Сил незалежної України. Вимагаємо припинити галас нелегального Чорноморського флоту давних міл Росії, що намагаються розвалити національну волюнтерчу серед народу України. Чорноморський флот по праву належить народові незалежної України.

Телеграфічно
М. Литвиненко, Д. Ді-мов — всього 83 підписів.
Херсон.

Заощадили 6 мільйонів карбованців

Хочу сказати кілька слів про Леоніда Кравчука. Він своїм справлянням домігся довіри і депутатів, і всього народу. Розумний, спокійний, розсудливий, адекватний, завжди вбирив єдино правильну позицію. На мою думку, це політик, який веде Україну до її від-

родження. І якщо бсь референдуму депутати доірили йому пост Президента, то не потрібно було б витрачати мільйон карбованців на передзборні баталії.

К. ТЕРЕНЧЕНКО.
Київ.

ВИМАГАЄМО ПРИПИНИТИ НАПАДКИ!

Звернення до Президента Росії Б. Єльцина

міністри, шановний Борисе Миколайовичу, такі, як Полторанин, теж! Народ України сам буде вирішувати, як йому жити, з ним депутати і що робити. А Президент, обраний народом, достойно виконує його волю. Ми, працівники локомотивного діло всієї національної системи, в тому числі і росіян, вимагаємо припинити знущальні нападки на адресу Президента незалежної України, бо це не робить вам честі, шановний Борисе Миколайовичу. За дорученням колективу: В. П. Бабіна, Ю. Бірва, Т. Сторітелю — всього 42 підписів.

12 березня 1992 року. № 45 (295)

ПЕРША НОТА ПЕРШОЇ ОКТАВИ

У колишній реданській армії був (можливо, й вчинив) ще — треба при нагоді запитати у маршала Шатошнікова) сворідний солдатський обряд, що називається «100 днів до назау про дембель». Святкувався він, звісно, тільки раз на службу.

У цей день військові «дідки» стрижають навісо і віддають свою ранкову порцію меса «молодим» солдатам.

Месо — заради майбутньої свободи — щось у цьому є хороше, як Богуй!

Мушу попередити, що в цій притчі нема прямих паралелей зі 100 днями нашого Президента.

Насамперед тому, що він не належить до білиця, котрі йдуть, не дослуживши належного строку.

А ще — тому, що він, за характером своїм, не так то важно десь себе пострити, і

давно, ще до Паршого грудня, зумів у цьому перанонати як повитітіння, бажинні і дельні, так і багаторічних «діда» і «молодиків», політичних і аполітичних. А на це потрібна було нуди бівше часу — днів, місяців, років.

Ну, а щодо порції меса — тут усе муди складніше, ніж в армії, й навіть не базарі.

Є, правда, одна пряма паралель.

Це — Свобода. Та Свобода, до якої ми всі йдемо, і тут, зрештою, річ навіть не в Президенті, а в усіх нас. Сюгодні — це не самот. Адже й ті, совдєтські «100 днів», — це не сама свобода, а тільки — одні... Як перша нота в нотних станах.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Антальне інтерв'ю

БУДЕ НАФТА, БУДЕ ГАЗ

Скрутке, через відомі причини, ставлячи це енергоспоживачи в Україні, а саме, напевно, не можна не сказати, але для безпечного українсько-російської угоди про постачання нафти і газу в Ірану стало несподівано. Чи не була колись саме такай угода, розглянуто Перший віце-президент України Користант МАНСІН.

Сидіти лише додати, що за умови введення нею вільних цін на енергію, мабуть, не буде нафтою (по речі, це несподівано, але для безпечного українсько-російської угоди, як фактично переїжджу на розрахунок за світовими цінами, тобто російської нафти і газу коштуватимуть майже однаково порівняно з українськими. Тоді ми матимемо можливість абирання дешевої та якісної сировини.

— Як саме здійснюватиметься російський проект? Коли початок його реалізації?

— Іранці вже мають газопровід трубопровод до кордону з Азербайджаном. Ми створили українсько-ірансько-азербайджанську компанію, яка побудує цілу систему трубопроводів через Росію в Україну. 45 відсотків внеску — наші, така сама частка — Ірану, 10 відсотків — Азербайджану.

Цього року ми одержимо з Ірану три мільярди кубометрів газу і чотири мільярди тонн нафти. Більше тако-

го об'єму Олександр нафтовий термінал прийняти не в змозі, а в будівництві нового, розрахункового на 50 мільйонів тонн, а порту «Шанденг» лише вивчається.

Щодо початку реалізації проекту, то ми вже підписали міжбанківську угоду про розрахунок. Встановили жорсткі строки взаємостачки. Треба ще укласти контракти з нафтою підприємствами. Отже, угода поже діяти безбар'єр.

— Кажуть, а іранський нафти надто багато, чому, чому не наші підприємства не закуплять її переробляти?

— Я не хімік, але керуюсь висновками наших фахівців. Іран має нафту на тонну, а легку — по 129 доларів. Нафту право платити за нафту, чисту нафту. Воно не гірша, а краща від російської. Іранська сировина за невиласна нас, що постачання здійснюватимуться за світовими цінами рівно.

— Чи має тристоронній проект подальші перспективи?

— Так. Довіряю, підтримуватимуть гарантії, розрахований на 15 років. Наступного року постачання іранського газу до України збільшиться до 6—12 мільярдів кубічних метрів. А вже в 1995 році ми матимемо можливість пропуску газу через Україну 250 мільярдів кубічних метрів газу, споживаючи половину, а решту перепродаючи в Європу, що дасть нам значні надходження. 6 держав, які, підтримують, дуже зацікавлені в такому проекті. Тому, якщо не вистатить власних, ми можемо розраховувати на кредити інших європейських країн.

Готуватимуть економічне об'єднання будівництва нафтопроводу Іран-Україна. Навіть це буде справді націями, почнемо роботу. Високі України а будівництві нафто- і газопроводів в Україні, перебудову станцій. Цим ми вже частково співпрацюємо іранські підприємства.

— Як і інші газу міжнародного співробітництва з Іраном?

— Іранці запропонували нам узяти участь у реконструкції та розширенні іранського металургійного комбінату. Крім того іранське міністерство гірничодобувної та металургійної промисловості запросило нас машини і обладнання на 350 мільйонів доларів. Це жев плато за газ і нафту.

Намиставляють підпис співробітництва в галузі перевезень, які вантажі, реконструкції іранських морських портів в Ірані. Тобто встановлюємо цілі контракти.

— Дякую за бесіду.

Інтерв'ю провів
Олександр ЄВСКОВ

Експрес-новини

Завершився тижневий візит до Президента СРСР Горбачова. У наступі перед журналістами в Гамбурзі він заявив, що президент Росії в Україні Євдокимів Кравчук зробив ставку на технічну допомогу, бачитимуть запропонований ним проект союзуного договору.

Марада а безлемі і співробітництва в Європі зібрався в Празі з метою прибуття в Іранію Марселем. Про що зустріч оголосив міністер закордонних справ Словаччини Ян Кавецкий. У відомостях на зустріч, з яким вступили на зустріч Раді Північноатлантичного Співробітництва в Брюсселі глава МЗС ЧРН Гершпер.

Директорат США Бейкер і міністер закордонних справ Росії Козирев зустрілися в Брюсселі для переговорів з міністером оборони Козирев заявив, що Москва погодилася обговорити протиставити ініціативу ракет з космічними боеголовками.

Сполучені Штати визнають напруженість часом Словенії в Хорватію. У заяві адміністрації США акцентується, що вони і ЄС координуватимуть зв'язки, якщо колишній югославський республіки. Питання про розглядатимуться наступного місяця.

Рада Безпечки ООН розпочала обговорення півдня щодо недопущення іранської резолюції з припинення воєн в Перській затоці. Голова Раді Аріа відкрив засідання, сказав про порушення іраном цих резолюцій. Перебачається, що Рада Безпечки не вдалася до будь-яких негайних дій. Міністер Ірану Азіз заявив, що знає економічні санкції ООН проти його країни.

У Брюсселі зустрілися експерти з метою обговорити програми розв'язування радянських фізично-ядерних шляхів утримання міжнародного центру в СМД. Доводили дебати експерти на тему створення міжнародного центру науково-технічної розробки. Міністер США Бейкер, глава МЗС Португалії Піньюрі (ідеї імені ЕС) і представники Японії і Канади в Європі зустрілися з метою укласти угоду між верховною фізично-ядерною третього світу, кобали особистий впливовістю після недавнього візиту в СРН до колишнього радянського громадянина, який намагався провезти уран.

Тринадцятий офіційний візит до Києва міністер закордонних справ КНР Чену. Для встановлення тісних зв'язків з Німеччиною, сказав на зустрічі з ним Федеральний канцлер Німеччини Коель. Він повідомив, що Німеччина додержуватиметься прав людини. Чен зустрівся також із міністрами закордонних справ і фінансів Гершпером і Вейдманом.

— Наша республіка задовольняє свої торгові потреби, скажімо, і газ на 80 відсотків за рахунок імпорту. 55 відсотків для Росії, 25 давала Туркменія. Фактично, ми прив'язані до колишнього «союзного» джерела, що дає можливість проводити економічній шантаж, який уже відчувають. Наші й західні спеціалісти підказували, якщо перевертати навіть найбільше джерело імпортованого газу, до дефіциту енергії, приросту, у ФРН складається 6,7 відсотка, у Франції — 3,7, а в Україні — 31.

Тому одним із завдань проекту було забезпечення економічної незалежності України. Це не було спонтанне рішення. Його опрацювали кілька інститутів, схвалила Академія наук. Нарешті, ми підписали відповідну тристоронню угоду.

Але не можна сказати, що цим проектом ми виключимо з майбутніх планів ту ж Ро-

На зв'язку
Варшава

СПЕКУЛЯЦІЇ НАВКОЛО УГОДИ

Нещодавно керівник Республіки Польща обговорював торговельну угоду з Україною, а саме продаж семи літаків (іє-62М, даними до них та запаланих частин. Продавачем були Польські повітряні літаки «Льот». Коли авіаційний пілоти до України, а Польщі зчинився бажання. Його «ініціаторами» були обидві авіаційні кооперативи тунельні логістики, які сподівалися самі придати у «Льот» ці машини чинили задрари. Уряд України відрізняє і підписавши кооператив зобов'язався заплатити за літаки 15 мільйонів доларів. Частина коштів надійде вже у другий піврічний березня.

Напередодні а польських засобах масової інформації з'явився матеріал, а яких йшлося про те, що місто України — невідомий польський іранський авіаційний завод. Такого роду «дзвіг прозвучували й у сеймі. Одніа більшість депутатів аніювалися про, щоавіаційні, експертівських спекуляцій.

Літаки, які придбала Україна, стояли без діла понад два роки. Охочих купити було до багато, але за мізерні гроші. Україна ж запропонувала пристойну ціну. Тому вона тепер володарка семи машин.

Степан МІГУС.

ДОПОМОГА ОБ'ЄДНАНИМ

Історія заснування газети «Свобода» пов'язана з першим українським посольством в Америці. Ця заповідна спадщина Андрія Шенгелюва, греко-католицького священика Григорія Грушова, Сосоди «Свобода» — загальноукраїнська українська газета, а нині й найважливіша організація наших земляків у США. Український Народний Союз. Препитують навіть узагалі інтерв'ю а редактором газети Зеноном СНАЛІКОМ.

— Пане Зеноно, яка мож на позавидати. Українську пресу акцентувати — скрута а палером, а саме «Свобода» акцентує безсмертне аж...

— З 15 вересня 1893 року. На той час українські шахтарі Пенсильванії дуже потребували якоїсь організації. Наші заробітчані опинилися серед найбільш експлуатованих верств і для свого захисту їм необхідно було об'єднатися. Довомости чинили і мала українська газета. І вже в лютому 1894 року був створений Руський Народний Союз, який згодом перетворився на Український Народний Союз.

— УНС став професійною організацією?

— Не тільки. Хоча першою справою Союзу стало створення заробітчан на випадок смерті. Однак, при економічних питаннях, УНС велику увагу приділяв духовній сфері. Його принципами були і культурна, і духовна свідальність, будь-якого громадянина свого приналежності батьківщині, чини, праці. І, змачайно, доповняв як мовить Українці адобути волю і незалежність.

— Яким чином лебівати українські робітники доповняли Україну?

— По-різному. Так, у 1917 році почали збирати гроші на допомогу УНР. Тодішній президент Вудро Вільсон оголосив «український день» і по-різному Американи було зібрано 80 тисяч доларів, які через Червоного Хреста передали урядові УНР. Згодом, коли в 1939 році тілний наша газета писала правду про голодомор. Рувальгов тувавсь акцентувати Радянським властям, що українське видання замовчували безсвітність на сталінську в Україні. Щоб довести правду до американського читача, було засновано англійським долато до газети «Юкпейнн Унілі».

Після другої світової війни десяти тисячі українців емігрували в Європу і Америку. Німеччині — а згодом американському впливу. То були політичні полонені, острайбарі, або ті, хто політичній мотивав залишити СРСР. УНС «Свобода» утворили допоміжний комітет. Він аніював у парламенті закон, за яким ті люди могли прибути до Америки, отримати роботу, а згодом і громадянство. А вза-

Вісті з діаспори

галі УНС прийняв кілька хвиля емігрантів.

— Але ж не хлібом еди-

— Так, а вже культуру, що зберігати рідну культуру — один із основних питань українців. Коли 27 червня 1984 року у Вашингтоні відкривали пам'ятники Шевченкові, то до столиці США приїхали понад 100 тисяч українців. До речі, ми також тоді безпосередньо долучилися до цієї знаменитої події: газета широко розгорнула кампанію збору коштів на пам'ятники. Але головне аультурологічна справа — аніювати в Україні українського читача. Було засновано Українського наукового інституту Гарвардського університету, який став справді інтелектуальним центром інформації за кордоном. У ті часи на Україні лютувала безграмотність...

— А тепер, коли захула тоталітарного поладу, можна сподіватися на якісь цілісні контакти з Україною?

— Так, але якщо відірвати саль контакт у Києві, інтерес до республіки зростає, тираж газети збільшується. Тому ми погортаємо інформацію. Є у нас деякі розповіді про «Свободу» в Україні.

— Дякую за розмову.

Олег КРВІК.

Джаррет-Сіті — Київ.

Так і живемо

Повертаючись до надрукованого

Гострі сюжети

БАГАТА

логізація. Випускаємо також довідково-інформаційні літописи книг. Книжкова палата прагне, щоб друковане слово служило духовному відродженню нації.

— Видавництво «Час», як мені відомо, своєю продукцією знаходить доріжку до читача. Що нового ми побачимо найближчим часом?

— Такі книги, як «Антологія римської поезії» Миколи Зерова, «Короткий опис Києва» Максима Берлінського, кулінарний довідник 1913 року «Страви й напої України», що відноситься до розряду енциклопедичних, та інші, схвально прийняті читачами.

Розмову вела
Катерина КОРОЛЬ.

Кнів.

таж

ПОГОДУ

«Скидайте кожух!»

— Мн взагалі потрапили в скрутні фінансове становище, — продовжує думку заступник начальника комітету Петро Шеидрик. — Із розпадом СРСР розпалися і всі наші колишні структури. Тепер за будь-що доводиться платити із власної кишені. До того ж — дорожнеча. Якщо раніше зв'язок нам обходився в 5 мільйонів карбованців, то нині — в 120 мільйонів. І це тоді, коли загальний бюджет складає 180 мільйонів карбованців! Без допомоги уряду аж ніяк не обійтися. Хоча, розуміємо, йому теж нелегко...

Що ж приємного? Як сказала Наталя Токар, березень буде теплим, адже температура повітря підніметься цього року на 2 градуси вище норми. Отож, із весною!

Олександр ВІНОКУРОВ,
Кінів.

Фото В'ячеслава
ЯКУБЕНКА.

НА ДЕНЬ

ті) — 75 карбованців, тонна паперу — щонайменше 14 тисяч, рулон фотоплівки — майже 4500 карбованців, десять кілограмів фарби — 500 карбованців...

Іван КАЛИНИЧЕНКО,
Херсон.

Реабілітація по-прилуцьки

Під час одного з вечірніх рейдів працівники міського відділу внутрішніх справ побачили «Ладу», яка на проїжджій частині дороги вкробляла небезпечні вирази. Люди в погонах відразу зрозуміли, що тут не все гаразд, і підняли смугастий жезл з вимогою зупинитися. Та не встигли відрекомендуватися, як із салону автомобіля, понісся такий набір слівосполучень, що хоч вуха затуляти.

П'яного водія довелося доставити до відділу. Там і з'ясувалося, що в мілицейський «невід» потрапив не «малюк», а недавній секретар райкому Компартії України В. Мірошніченко, який віддав питаннями ідеологічної роботи, виховувати комуністів і безпартійних у душі «розуму, честі й совісті».

Добре захмелілий Володимир Маркович не втратив свій запал навіть у розмові із старшими офіцерами. Гірше того, на все приміщення кричав, що зателефонує до Києва чи Москви знайомим генералам, після чого вся прилуцька міліція стоятиме на вухах і проситиме в нього вибачення.

П'яного ідеолога все-таки вдалося заспокоїти. А щоб пам'ятав про неприємну історію, в яку влип із власної вини, виписали 600 карбованців штрафу.

Не менш оригінальні «мережива» на прилуцьких вулицях «вишивав» і колишній завідувач організаційним відділом цього райкому партії М. Перепада. Його теж затримали п'яним за кермом власного автомобіля. Довелося Михайлу Івановичу на цілий рік розпрощатися з правами на управління транспортними засобами.

Та дивують в цих історіях не виборки партійних босів, Людей обурює, що вчорашні владолюбці навіть після скандалів залишили солідні керівні крісла, хоча в райоцій Раді й знали про їхні витівки. Однак голова М. Кузьменко дав начальницьке благословення обом своїм товаришам по партії. Так, Володимир Маркович обійняв посаду заступника директора заготконтори, Михайло Іванович — відповідальний спеціаліст Ради з питань... реабілітації репресованих.

Як бачимо, для реабілітації колишніх партійників потрібно лише кілька днів. Не те, що нашим предкам, які чекають її десятиліттями, хоча й були покарані безвинно.

Григорій КОБИЗЬКИЙ,
Чернігівська область.

ЧОЛОВІКИ — СЛАБКІШІ

Все одио це суміо, хоч статистика й свідчить, що кількість самогубств серед мешканців Житомира зменшилась. Так, якщо 1989 року наклали на себе руки 126 мешканців міста, то 1991 року їх було на 19 чоловік менше.

Найчастіше це лихо трапляється з чоловіками у віці 30—40 років, а серед жінок — у 50—60 років.

«НАСНИВСЯ ПУШКІН У ЦИЛІНДРІ»

Під таким заголовком 7 березня в «Інформаційному кур'єрі» було надруковано матеріал про представника нетрадиційної медичної, цилінтера-екстрасенса Н. Чернявську, яка займається лікуванням епілепсії, нервових захворювань. У зв'язку з цією публікацією редакція одержує чимало листів, телефонних дзвінків із проханням «вийти» на Ніну Семенівну, щоб вона допомогла боротися з її іншою хворобою.

Як з'ясувалося, поки матеріал готувався до друку, в Кременчуці почали ліквідувати г. розрахунок і поліклініку однієї з практикуючих Чернявська.

Кому вони заважали? Кому шкодили? Тим більше, що на нашу державу медичну поки що розраховувати не доводиться.

І все ж, не втрачаймо надії на краще. Тож пишіть Ніні Семенівні за адресою: 315327, Полтавська область, м. Кременчук-27, «До запитання», Чернявській Н. С.

У листі максимально чітко опишіть діагноз або ознаки захворювання, основні дані про пацієнта. Вкладіть до конверта поштову картку з вашою домашньою адресою. Відповідь одержите протягом двох місяців.

Олександр
ІВАНЧУК.

Буває

НЕ ПОТАЛАНИЛО

На Окремому контрольно-пропускному пункті «Мости-ська» Прикордонних військ України в ніч з 9 на 10 березня 348 пасажирів поїздів Чернівці — Пшемисль і Київ — Легини змушені були перервати свою подорож у Польщу. Як повідомив начальник прес-служби Прикордонних військ України підполковник Петро Мидвідь,

причина цього — фальшиві свідоцтва про запрошення.

За відомостями, одержаними з вірогідних джерел, задово до цього в Польщі «підприємці» виготовили і вивезли на територію України кілька тисяч фальшивих свідоцтв про запрошення.

Микола ЗАЙКА,
(Укрінформ).

к і живемо

НЕ ОЛДЖИЙ БАРТЕР

Давньенько працює головою Немирівської райспоживспілки Антон Фесенко. Встиг за цей період і бартеру навчитися. Ось свіженький приклад. Подружжя Лисенків із села Головеньки хотіли в обмін на цукор холодильник придбати. Так і домовилися із Фесенком, який сказав: вартість товару наполовину

перекриєте цукром. Та коли дійшло до діла, в райспоживспілку закардали цілу тону. Тепер сільським трудівникам не бачити омріяного холодильника. Залишилося хіба що обмінятися по бартеру з Фесенком кількома гарячими фразами.

Валерій ЛАЗАРЕНКО,
Вінницька область.

Оказії

А СВІДКИ ХТО?..

Мешкиці Ленінського району Леопольда М. і Т. викликані свідками у народ суду. Справа про вчинення їх знайомим важкого злочину на ґрунті пияцтва. Але замість того, щоб подати ясні свідчення, дружини несли ямусь ахінею, поводитися по-хамськи.

Описли з'ясувалося, що свідки добряче були «під мухою». Отож, і вимушений був суд перенести їх слухання на... 15 діб — строк, під час якого їм доведеться знаходитися під адміністративним арештом.

Юрій ДОЦЕНКО,
Донецьк.

Це ж треба!

УКРАЛИ «ІКАРУСА»

Прикрою несподіванкою обернулася для автопідприємства № 13527 небажальність водія, який полінувався поставити автобус до гаража. Натомість залишив його в центрі міста на площі Декабристів. Наступного дня виїздити на маршрут було нічим

— «Ікаруса» мов корова язиком злизала.

Міліція шукає зловмисників, а керівництво автопарку сушить голову над проблемою, на чий же рахунок віднести збитки, якщо пошуки не увінчаються успіхом.

Микола ВОЛОК,
Кіровоград.

СКАРБ ЧЕРВОНОГО МАРШАЛА

За буденною метушнюю зовсім непомітно зник із нашого лексикону революційний символ червоної гвардії. Рідно хто тепер приєсе наїти Леніну чи котромусь з його соратників. Давно не знав прихильності і бронзовий луганський Ворошилов, лонн не навідались мосноаьска неаїстка з онуком.

Та й ті згадали не скільки понійного родича, як багату речову сладчину першого червоного маршала, що осіла в схороних місцевому музею історії та культури. Пам'ятливі нащадки заявили фамільне право на 6113 предметів антикваріату, живопису, літератури, зброї — нолись дарованих, а то й банально привласнених залізним Климом на високій державних постах. Серед них унікальна бібліотека лейб-гвардійського Преображенського полку, золоті вироби, інкрустовані діамантами, оригінальні шедеври саїтового мистецтва...

Заступник начальника обласного управління культури В. Зайцева, директор музею С. Новосівський, задовольнявшись туманними посланнями на «дозвіл» Міністерства культури України, навстіж відчинили ворота до непоручних опечатаних фондів. На галл забіла старший науковий співробітник музею О. Приколот, перелікнівши уранці через уже запановані цінностями громіздкі валізи.

Утім, деталі повернення дорогих речей під замон принципного значення не мають. Громицькість, яка грудьми спинила пограбування державного добра, тривожить млявість міської прокуратури з винесенням правового аердикту скоєнню. На тлі наполегливості ворошиловських спадкоємців, укупі з прихво-

Прем'єра

Сентиментально і без гарантій

Мені примарився Шекспір — на виставі київського Молодіжного театру «Вбивство Гонзаго» Н. Йорданова. Зрештою, поява його постаті у спектаклі була б цілком вірогідною. Він мав певне відношення до подій п'єси.

Але, як з'ясувалось, Шекспір там не було і, крім мене, ніхто його там не бачив.

Тож говорити слід про речі об'єктивні.

Про Гораціо Ярослава Чорненського. Про те, що має існувати той «Гамлет», з якого він з'явився і це на диво легко уявити.

Про гротеский дивертисмент Михайла Аугуста — Ката.

Про графіозну ексцентричність Райса Недашківської — Елізабет.

Про Валерія Легіна — Чарльза. Його стриману мужність і стомлену зухвалість, почуття професійної гідності, сценічне та особисте.

А ще про те, що вистава ця дивна своєю, нелукавістю та відкритістю. Майже провокаційна у своїй беззахисності.

Сентиментально закоханий у виконавців режисер Тарас Криворученко наче невчасно забув, що життєздатність вистави все ж вимагає певних характеристик. Вітім, він же має змогу про це згадати...

Галина ШЕРМАН.

ВИМА

Надатн Євгена Всеукраїнської здравниці — з зичією до ВР нулися депутатської міськради, сказано, що притич Євгаторісія як дитячий створено широкаторно-оздоровПерсонал тісно медиками-наукамджено великукування «чорнотей. Місто мн природних фав

«АФГЕН

В обласному ліці Ентузіастжитловий будинокнедовзі маютьпрацівники тревещбуд». Алебусть, буде дужСпоруду, за вми військовозахопили нещодайін-афганці, дяться в цій о

Адміністраціявлено ультимповинно бутнхто пройшов

УБМ

Ціау новинстворена в Днілаштувала пербуло укладенокого успіху не

Дніпропетро

Черговий по

Тел. 446-61-13.

чис до надрукованого

ПУШКИН У ЦИЛІНДРІ»

ном 7 цілому укавано тинка іні, ці Г. Черв'я ліврових ну з обляції в, телеаніані, чиніну, поборю. н мате- чі по ді іська.

Кому вони заважали? Кому шкодили? Там ойдаше, що на кашу державу медицину вони що розроховувати не доводиться.

І все ж, не втрачаючи надії на краще. Тож пишуть Нині Семенівні за адресою: 315327, Потавська область, м. Кременчук-27, «До запам'ятки», Червоний Н. С.

У листі максимально чітко описати діагнози або ознаки захворювання, основні дані про пацієнта. Вкладіть до конверта поштову картку з вашою адресою відповідно. Відповідь одержите протягом двох місяців.

Олександр ІВАНЧУК.

Буває

УСТАЛАНИЛО

причина цього — фальшиві свідоцтва про запрошення.

За відомостями, одержаними з відрізнятих диварів, задово до цього в Польщі «Індрекмат» виготовили і вивезли на територію України кілька тисяч фальшивих свідоцтв про запрошення.

Микола ЗАЙКА (Українофрм).

і живемо

ДКІЙ БАРТЕР

перекристе цукром. Та коли дізнаюся до дла, в райспівсаїці зажадали плату тону. Тепер сільський трудівникам не бачити омряного холода длава, Залишилися хіба що обмінитися по бартеру з сесенком кількама гарячими фразам.

Валерія ЛАЗАРЕНКО. Вільнячка область.

Оказії

ДКИ ХТО?..

Описи з'ясувалося, що свідки доперекі були «лід мухомор». Отож, і виключений був суд перенести їх слухати на... 15 діб — строк, під час якого їм дозволено знаходитися під адміністративним арештом.

Юрій ДОШЕНКО. Доцецьк.

Де ж греба!

І «ІКАРУСА»

«Ікаруса» мов королева лянком змала. Міліція шукає злоюмників, а керівництво автопарку сушить голову над проблемою, на чий же рахунок віднести збитки, якщо пошуку не уніаються успіхом.

Микола ВОЛОК. Кіровоград.

ЛАВКІШІ

До речі, вперше в Інтимірі, при семінарському костюмі створено телефонну службу «Довіряй», звернення до якої, можливо, уникнуть одні люди від передчасного останнього року.

В'ячеслав НЕЧПОРЕНКО.

Інформація «Вісті».

Житоміря.

Гострі сюжети

СКАРБ ЧЕРВОНОГО МАРШАЛА

За буденною метушнюю зосім ісполноті зини із нашого лависонку революційний символ червоної гасадни. Рідко хто тепер приємає жінт Леніну чи котромусь з його соратників. Давно не знає прихильності і бородатий луганський Ворошилов, локі не навідалися москвська навістка з онуком.

Та й ті згадали не скільки покійного родича, як багатшу речову сладину — першого Червоного маршала, що ослі в скоронах міського музею історії та мистецтв. Пам'ятні ішодини заважили фамілію право на «Гігі предметів антикваріату, живопису, літератури, зброї — копійс дарованих, а то й банально привласнених зайзаків Кілюмов на ешоніс дарювання постат. Серед них унікале «Бібліотека лейб-гвардійського Преображенського полку, золоті вироби, ікрустовані діамантами, оригінальні шеврери саїтового мистецтва».

Заступник начальника обласного управління в мунітурі В. Зайцев, директор музею С. Навосковий, адолюючись туманним посланим на «казелі» Міністерства культур Укр. нині, наскіж відчуженні корота до непорушних опечатків фондів. На гавт зблнла старий науковий співробітник музею. «Біліс лота, перелачилися уранці через уні запам'ятований громадіи валіан.

Утім, деталі повернення дарюнк речей лід замек припиченого значення не мають. Грошаденті, які груваля списки пограбування дарювання добро, прикомані «Біліс міської прокуратури з анісненіама правового вердикту скоївому. На тілі напелогателіс ворошлоскнх спадкоємці, укупі з прнмове-

ним тиском дарюк високостоявннх луганських чиновників, поділ' назвало міліціонні виспателі цілком момуток повернуті і з зогротий бін. Преедент з брекнесвію прн-внвно-дарюванням нашоучоу і не на ти суміні.

Заступник міністра культури В. Врублявський і лроедінг спеціаліст відділу музеїв Л. Резніковсє стверджують, що міжно дозволу на обвезанні цінностей з Луганська не було і тотої дрмстелі експертів, що міжно асіліс знавстві. Та як стане ілюміо ріння для надійного захисту національної власності незалежної України!

Сергія СКНБА.

Луганськ.

Фотомонтаж Юрія ХРОМУШННА.

Прем'єра

Сентиментально і без гарантій

Мені примарився Шекспір — на виставі квітського Молодіжного театру «Вікноство Гоголя» Н. Поряднова. Зрештою, лова його постаті у спектаклі була б цілком рогідною. Він має певне відношення до події греск.

Але, як з'ясувалося, Шекспір там не було і, крім мене, ніхто його там не бачив.

Тож говорити слід про речі об'єктивні. Про Гораніо Ярослава Чоренького. Про те, що має іскувати той «Гімлет», з якого він з'явився. І це надивно легко уявити.

Про гротескний дивертисмент Михайла Аугуста Ката.

Про граціозну ексцентрічність елеса Раїси Недашківської — Елзабет.

Про Валерія Лєгінна — Чарльза. Його стриману мужність і спокійну худість, почуття професійної гідності, сценічне та особисте.

А ще про те, що вистава як дивна своєю яскравістю та відкритістю. Майже провалюючіна у своїй безза-хисності.

Сентиментально занепокоєні у виконавців режисер Тарас Криворученко має нечувство забув, що життєдідателіс вістави все ж вимагає певних гарантій. Вітім, він це має змогу про це згадати...

Ганна ШЕРМАН.

ВИМАГАЮТЬ СТАТУСУ

Надати Єваторії статус Всуарайської державної адміністрації — а такою проло, зніцією до ВР України звернулася депутатка Єваторійської міськради. У зверненні сказано, що протягом десятиріч Єваторія розвивається як дитячий курорт, де створено широкі мережі санітарно-оздоровчих установ. Персонал тісно співпрацює з медікалами-натурою. Наромалженно великий досвід лікування «Всуарайських» дітей. Місто має достатньо природних факторів для на-

Зверніть увагу

рошування лікувально-оздоровчого потенціалу. Але Єваторія потребує докорінної реконструкції інженерних систем, значного розширення соціальної інфраструктури, поліпшення екологічної ситуації. Надання місту статусу Всуарайської державної адміністрації, вважати депутатів, допомогло б вирішити ці проблеми.

Олександр ПІЛАТ. Сімферополь.

Преедент

«АФГАН» НА ВУЛИЦІ ЕНТУЗІАСТІВ

В обласному центрі на вулиці Ентузіастів зводяться житлові будинки, в якому недовозі мають поселитися працівники тресту «Чернігів». Але новосіли, мабуть, буде дуже складним. Спірду, за всіма правління військового мистецтва, захищеною недовозі колісний воїни-афганці, які також трудяться в цій організації.

Адміністрації тресту поставлено ухвільтатум: житло повинно бути виділене тим, кого прийшло криза пенсії.

Коротко

УВІМ ПОЧИНАЄ З РЕКОРДУ

Цікаву новину розповсюдило агентство преси «Дніпро»: новостворена Дніпропетровська Укр. нині (Дніп) вшлутування перші торги й ознаменувала їх рекордом — відразу ж закінчили угоди майже на мільярд карбованців. Достатні тако-го успіху на малому часі жодній біржі республіки.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Дніпропетровськ.

Черговий по апкусу новин Костянтин ПАРИШКУРА

Тел. 446-61-13.

Телеграфним рядком з Луганська

● На «Луганськтехполізі» приступили до розробки прогресивної конструкції власного трамвайного вагона.

● Каплицю Пам'яті буде споруджено на старому міському цвинтарі, перетвореному безземельними у сусер Дружини мародів.

● Герб Луганська з вимажем Катерини Другої поновляє сесія міськради.

● Найкраща з усіх можливих адрес форм оплати — за послуги міського адміністративного бюро — 3 копійки.

● «З шапкою» міліціоні підписали «Луганська правда», «впроваджені у читачів по 100 карбованців на викидання».

● При спірних мряжові Радн Руху з Луганських онкодиспансерів добута благоїдинська партія медиків-аміа з Німеччини.

● Хімзавод у м. Петровському Краснокульському міському почав випускати алітіннізований рідину для змаття лану з кігтів.

Сергія ЧУВ.

ПОГОДА

12-13 березня у будинку зазначений в Україні місцями опиняться невеликі дощі. На решті території без опадів. Вітер південно-західний, 7-12 метрів за секунду. У Кривому лорнам 10-20 метрів за секунду. Температура повітря днів 6-12 градусів тепла, ночі -0-5 градусів тепла. На сході і південному сході республіки місцями до 3 градусів морозу.

По Києву та області сьогодні опадів без опадів. Нині заважні місцями невеликі дощі. Вітер південно-західний, 7-12 метрів за секунду. Температура 6-11 градусів тепла.

Наприкінці громадянської війни на Чорному морі авіаційного флоту фактично не існувало. Впродовж 1914—1920 років більше як 160 кораблів різних видів (а з корабельними — то майже 300) було затоплено. Частину морських потопів за наказом В. Леніна в червні 1918 року, інші затопили під час штурму, багато суден розстріляла берегова артилерія біля абверових під час захоплення чорноморських портів, армій авіаційних та торгових кораблів забрали з собою за кордон, астигуючий барон Врангеля.

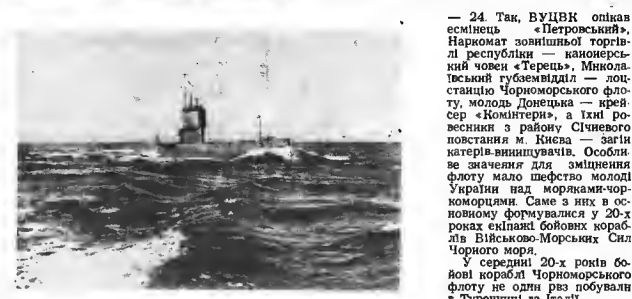
БІЛЬШОВНИЦЬКА партія, радянський уряд і особисто Ленін чимало говорили про зміцнення пролетарської армії та флоту, вимагали повернення захоплених Врангелем кораблів, але конкретно про відновлення військово-морських сил на Чорному морі не йшлося. Та це й не дивно — бо здійснювати це мала Україна. У грудні 1920 року були створені Збройні Сили України на чолі з М. Фрунзе. До їх складу входили військові частини, трудові армії, інші частини, що дислокувалися на території України. Згідно з постановою Раднаркому УРСР від 25 січня 1921 року «Про командування усіма Збройними Силами на Україні і уповноваженого Реввійськбюро на Україні» М. Фрунзе в співпраці з Всеукраїнським Центральним Виконавчим Комітетом (ВУЦВК) не раз констатував, що «на Україну» покладене відповідальне завдання — відновити Чорноморський флот». Командування і уряд України знамали, що відсутність «стражників морських рубежів республіки» — відчине ми і двері для капіталістичних хвилянь». У той же час барон Врангель ще планувати плани висадки радю десанту на чорноморському узбережжя.

Отже спільними зусиллями моряків і трудящих України розпочалося відновлення агент зруйнованого Чорноморського флоту. Матеріально-технічну базу від

будови бойових кораблів становили Севастопольський морський завод і миколаївські суднобудівні заводи «Наваль» і «Тремуд» (останній об'єднав у квітні 1920 року три підприємства — «Росуд», «Ремсуд» та «Темвуд»). Перший на Чорному морі креслер «Комітер» (колінійний «Пам'ять Меркурія») був відрамований севастопольськими корабельними у рекордно короткий термін і підняв бойовий прапор 1 травня 1923 року. За чотирі роки інші суднобудівні заводи відновили 13 кораблів і кілька підводних човнів. Загалом же протягом 1922—1923 років було повернуто життя 60-ти бойовим кораблям та допоміжним суднам. До ладу ставали кораблі, які спеціалісти вважали безнадійно втраченими. Так було, зокрема, з креслером «Нахімов» (за часів Центральної Ради мав назву «Вордан Хмельницький»). Ленін на одному із засідань Політбюро ЦК РКП(б) дав розпорядження

підмонтувати цього морського велетня і продати Німеччині на металобрухт. Але лише рішення ухвалили, а роботи ще не було. І вирішили, що б то не стало, повернути його у число длохч. З метою винищення необхідних коштів у березні 1923 року по всій Україні було оголошено «Тяжеле Червоного флоту». Металурги Закарпаття зібрали понад 16 тисяч карбованців, робітники Луганського рудника — 20, селяни Поділля видили 5 тисяч пудів хліба тощо. Уряд України асигнував на цю мету 75 тисяч карбованців. Допомога трудящих сприяла успішному закінченню будівництва креслера, який увійшов до складу длохч корабля Чорноморського флоту в 1927 році. Це був один з флагманів Робітничо-Селянського Червоного флоту.

Найяскравішою сторінкою участі населення України у відновленні Військово-Морських Сил на Чорному морі є участь українського селянства у будівництві есмінця «Запуг». Наприкінці 1920 року моряки підняли з дна

20-ті: ВІДБУДОВА ЧОРНОМОРСЬКОГО ФЛОТУ

цей корабель і зробили все можливе, щоб відбудувати. Але севастопольські суднобудівники заявили, що їм не під силу таке складне завдання, тоді за діло взялися миколаївські корабелі. Та щоб завершити ремонт есмінця, необхідно було 30 мільйонів карбованців у тогочасному обчисленні, які в умовах повсякденної розрухи ніде було взяти. Тут і прийшло морським і суднобудівникам на допомогу селянство України, яке 17 жовтня 1922 року взяло шефство над есминцем, давши йому нову назву «Незаможники». Зібравши 130 тисяч пудів хліба, селяни України сприяли відновленню в листопаді 1923 року в дію нової бойової одиниці Чорноморського флоту. У зверненні-подяці своїм шефам екіпаж есмінця зазна-

чав: «Наві Чорноморський флот перебував у стадії відновлення і простигнутий рука допомоги незаможних селян нам особливо дорога. Як радісно усвідомлювати, що селянська біднота України своєю допомогою прискорила справу відновлення Червоного Чорноморського флоту». Більше ніж 10 років підтримував селяни дружини шефські зв'язки з моряками, надаючи їм послуги продовольчу допомогу навіть під час голодомору 1932—1933 років.

Важливу роль у відновленні Чорноморського флоту відігравало шефство трудящих колективів над флотськими екіпажами. Кількість їх постійно зростала. Якщо в 1923 році шефами Чорноморського флоту були 16 організацій, то в наступному році

— 24. Так, ВУЦВК опісля есмінця «Петровський», Наркомат зовнішньої торгівлі республіки — канонерський човен «Тереш», Миколаївський губернський — лодка Чорноморського флоту, молоді Донецька — крейсер «Комітер», а інші рознесені з району Січового повстання в Крим — загинувші внаслідок Особи, але значення для зміцнення флоту мало шефство молоді України над морськими екіпажами. Саме з них в основному формувалися у 20-х роках екіпажі бойових кораблів Військово-Морських Сил Чорного моря.

У середині 20-х років бойовий корабель Чорноморського флоту не один рік побував в Туреччині та Італії.

У 30-х роках будівництво і забезпечення Чорноморського флоту всім необхідним на себе брала держава. Одні і ті ж люди працювали над морськими силами Чорного моря. У лютому 1937 року вперше в світі, як писали тоді газети,

на палубі бойового корабля «Червона Україна» шеф-артист Харківського оперного театру поставив оперу «За порогів за Дунаєм».

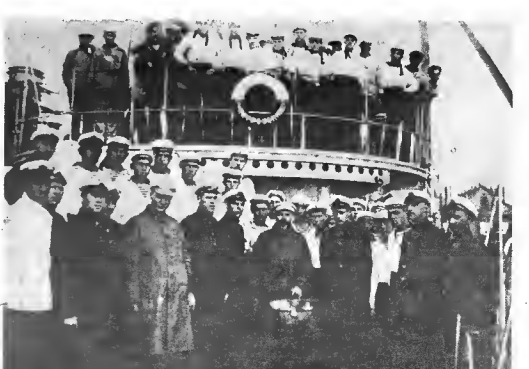
Робітників, селян, Інтелекція України брали активну участь у зборі коштів спорудження підводних човнів «Імені професора Україн», «Комсомолец» шов.

ВОЛКОВНИСЬКИЙ. калідат Історичних наук.

На анимат: Один з підводних човнів, відрамований миколаївськими суднобудівниками. Проводив молоді Червоного флоту в прохолодні служби на Чорноморському флоті (1923 р.). Делегати членів ВУЦВК на підшефному есминці «Петровський» (1925 р.).

ПІСЬЯМОВА АВТОРА. Наведені у статті факти зібрані з архівів архівів. Кожен ж автор запрошує редакції журналу «Морська асція», щоб надіслати з 1924 року, опублікувати нові документи розвідки на цю тему, редакції погодяться. Вирішено було і приєднати 32-й річний ювілей України в Росію, організувати «Шість трудящих Української РСР у відновленні Чорноморського флоту». Однак в останній момент редакції Врангеля змінили назву матеріалу, і стаття була опублікована у першому номері видання за 1929 рік під загальною назвою «Відновлення Чорноморського

флоту». Це викликало величезне невдоволення командувача Військово-Морського флоту тодішнього СРСР, і редактора Врангеля як таконого, що допустив серйозну помилку, мав бути звільнено з роботи. Отже у ті часи ми ніколи не знаємо застійним, хоча й не впаді відносно проблем, кому належить Чорноморський флот і хто биняв дозволу зусиль для його створення, командувачам ВМФ СРСР ніколи не ставило за тям, щоб у чинці на зареєстровані й думки, що певні дії були зусиль у створенні Чорноморського флоту належить усім ж тям Укр.

Львівське

об'єднання радіо-

технічної

апаратури

пропонує

систему

супутникового

телебачення

«ЛОРТА», яка

ГАРАНТУЄ

прийм до 90 програм, що транслюються через штучні супутники Землі, з можливою фіксованою настройкою та введенням у пам'ять тюнера 16 найкращих для вас каналів.

ЗАБЕЗПЕЧУЄ

- найоперативнішу інформацію про події у світі;
- цілодобовий перегляд розважальних програм;
- широкий вибір спеціальних програм.

ВКЛЮЧАЄ

— антену з опорно-поворотним пристроєм;

— конвертер імпортованого виробництва;

— тюнер з дистанційним управлінням на інфрачервоних променях і можливість підключення зовнішнього цифрового декодера.

Ціна системи «ЛОРТА»

46300 крб. без урахування податку на додану вартість.

Усіх базових придбати систему «ЛОРТА» просимо звертатися за адресою: 290601,

МСП, м. Львів, ВО «ЛОРТА»,

служба маркетингу.

Телефон: (0322) 69-35-80.

Шосткинское ПО «Свєма» предлагает предприятиям, учреждениям, торговым организациям следующие виды продукции:

— фотопленки ФЭД (шириной 35 мм) черно-белые негативные ФН-32, ФН-64, ФН-125, ФН-250 по цене за штуку от 2 руб. 60 коп. до 5 руб. 30 коп. в зависимости от типа;

— фотопленки негативные плоские черно-белые ФН-64 размерами 9—12 см, 10×15 см, 13×18 см (в коробках по 200 листов); 18×24 см, 24×30 см, 30×40 см (в коробках по 25 листов); цена за коробку от 87 руб. 20 коп. до 119 руб. 80 коп. в зависимости от размера;

— киноплёнки обращаемые любительские черно-белые 04—50 и 04—200 размером 1×8 (по 10 м), 2×8 (по 7,5 м), Супер 2×8 (по 7,5 м), Супер 1×8 (по 15 м) в кассете и без кассет, 16 мм (по 15 м), 16 мм (по 30 м) по цене за штуку от 6 руб. до 25 руб. в зависимости от размера;

— киноплёнки обращаемые любительские цветные ЦО-50Д размером 1×8 (по 10 м), 2×8 (по 7,5 м), Супер 2×8 (по 7,5 м), Супер 1×8 (по 15 м) в кассете и без кассет, 16 мм (по 15 м), 16 мм (по 30 м) по цене за штуку от 10 руб. до 40 руб. в зависимости от размера;

— фотопленки ФЭД (35 мм) цветные негативные ДС-4, ЦНД-64, ЦНЛ-90 по цене за штуку от 8 руб. 32 коп. до 12 руб. 16 коп.;

— фотопленки рольфильм (61,5 мм) цветные негативные ДС-4, ЦНД-64, ЦНЛ-90 по цене за штуку от 8 руб. 06 коп. до 11 руб. 90 коп.;

— фотопленки ФЭД (35 мм) рольфильм (61,5 мм) цветные обращаемые ЦО-50Д по цене за штуку 12 руб. 80 коп.

Адрес: 245110, г. Шостка Сумской обл., ПО «Свєма».

Телегр. адр. Шостка «МАГНИТ».

Контактный телефон: 99-52-96.

Телетайп 174576, 174591.

«ЕКМА Ltd» пропонує по цінах, нижче середньоринкових

— кухонні комбайни «РОНИК, РИТМІКС» Франція;

— ростери, (електропіч 800 Вт) вітчизняного виробництва;

— тонери до КМА Canon 270, 1215; Sanyo SFT 50, 62; Xerox 1000;

— КМА Sanyo, Canon, Remington, U.B.I.X;

— запуск та сервісне обслуговування КМА.

Звертатися: (044) 433-15-04; 294-65-53.

Дубнівський завод гумотехнічних виробів

має у вільному продажу гумові плити «РЕДОР» для покриття підлоги спортивних споруд та тваринницьких ферм.

Розміри плит: 700 мм × 700 мм × 20 мм.

Вартість однієї тонни 22490 крб. включаючи податок на додану вартість.

За довідками звертатися за адресою: 265100, м. Дубно Рівненської обл., вул. Дзержинського, 59.

Тел. 4-34-64.

К СВЕДЕНИЮ РУКОВОДИТЕЛЕЙ ХОЗЯЙСТВА

Днепропетровское малое предприятие «Агро-вест» принимает заказы на изготовление оборудования для производства копченых колбас производительною 500 кг/час.

Стоимость комплекта 354 тыс. руб.

За справками обращаться: 320130, г. Днепропетровск, ул. Березинская, 39/143, тел. 91-70-47.

Телевизионная компания

«ТОНИС-ЦЕНТР»

ПРОДОЛЖАЕТСЯ ПРОДАЖА ИМЕННЫХ ЛИЦЕНЗИЙ ТЕЛЕКОМПАНИИ «ТОНИС-ЦЕНТР»

Среди владельцев лицензий ежегодно разыгрывается

СУПЕР-ПРИЗ ОДИН МИЛЛИОН РУБЛЕЙ!

Четыре раза в год разыгрываются призовые фонды по 300 000 рублей:

один приз 100 000 рублей

и четыре приза по 50 000 рублей.

Срок действия лицензии — пять лет.

Все обладатели именных лицензий приобретают право на бесплатную подписку на телепрограммы и печатное издание «Тонис-центр» в течение пяти лет.

Стоимость лицензии — 5 000 рублей.

Количество ограничено — 6.000 штук.

Не упустите свой шанс
стать миллионером!

Наша лицензия поможет Вам в этом!

Приобрести именную лицензию вы можете в «НПК. БАНКЕ» по адресу: Харьков, пр. Ленина, 60. Справки по телефону: (0572) 30-72-21; по вопросу приобретения акций: (0572) 32-82-08, 30-70-08.

Ншв р/с 8161500/100345496 в НПК-Банке ОПЕРО ХОУ Госбанка г. Харькова, МФО 351447.

